

Hroby s kůlovou konstrukcí mladší doby bronzové

Barbora Rzymanová

(referát)

Literatura: GEDL, M. 1984: Wczesnołużyckie groby z konstrukcjami drewnianymi, Prace komisji archeologicznej 22.

Téma je věnováno časně lužickým hrobům s dřevěnou konstrukcí a sestaven na základě poznatků z výzkumů pohřebišť na lokalitách **Kietrz** (voj. Opole) a **Krzanowice** (voj. Katowice), kde nad kamennými konstrukcemi hrobových jam převládají konstrukce dřevěné:

- datace: **od BB2 do HA1**
- v **Krzanowicích** by mělo být 10 hrobů s dřevěnou konstrukcí, v **Kietrzi** 131 hrobů → **kietrzanský typ**
- počátky těchto hrobů jsou v mohylových kulturách, kde bývají dřevěné konstrukce doplněny kamennými prvky; prvky kietrzanských hrobů se pak zase objevují v karpatském okruhu popelnicových polí - např. některé hroby čakanské kultury
- půdorys domů čtverhranný - podlouhlý nebo čtvercovitý, stopy po sloupech (v rozích a často i 2 sloupy podél delších stran komory) → mezi nimi výplet z větví nebo trámů
- méně časté jsou kruhové nebo oválné konstrukce - v nich žárový pohřeb v popelnici
- podlaha někdy ze zahloubených prachů, méně pak kamenná dlažba
- hroby od sebe 5-20m vzdáleny, původně hroby pokryty mohylami - ty se nedochovaly
- rozměry jednotlivých hrobů od 120x190cm po 180x320cm, hloubka 80-120cm
- kolem velkých hrobů koncentrace mnoha malých žárových hrobů - ty jsou jámové nebo popelnicové
- většina velkých hrobů je orientovaná V-Z, uvnitř rakev vydlabaná z rozpůleného kmene stromu a v ní se mohl nacházet buď žárový pohřeb nebo kostrový (natažená poloha), vyskytují se také vícenásobné žárové pohřby do 5 osob
- nad hrobem někdy vybudován přístřešek - "domek zemřelého"
- děti mladší 8-10 let nejsou do velkých hrobů pohřbívány; pokud ano, pak pouze spolu se starším dítětem nebo dospělým - většinou ženou
- v hrobech s rakví chybí vázovité nádoby, ve kterých bývají na jiných lokalitách uchovávány žárové pohřby a také chybí mísy, které u těchto žárových pohřbů v nádobách tvoří pokličku
- v zásypu hrobu někdy množství střeptů, které mohou pocházet buď z vykopaného staršího hrobu, nebo se jedná o pohřební oběti
- keramická výbava: čerpáky, hrníčky, džbánky, mističky - neprošly ale ohněm jako tělo
- menší kovové předměty většinou přepáleny s tělem, větší kovové předměty lámány a dávány pouze ve fragmentech (málokdy je v hrobě kovových věcí více než 10)

Vyhodnocení:

Jedná se o příslušníky vyšších vrstev společnosti, nebo dokonce o náčelnickou vrstvu, co se týká Kietrzu, jsou zde pohřbíváni členové vyšších vrstev asi z celé Glubczyckiej wysočiny. Že se jednalo o významné osoby dokládají nálezy zbraní a koňských postrojů. Podobný proces pohřbívání pak je možné najít také v rané fázi velatické kultury na Moravě a nebo v jihoněmeckém oblasti popelnicových polí.